Notitie: **26.26 Procedure selectie kandidaten voor een grotere fractie**
Versie: **Opgesteld AB / Vastgesteld Ledenraad oktober 2026**

Aanleiding

De Ledenraad heeft in het verleden de notitie 24.03/24.04 Procedure selectie kandidaat senatoren OPNL en Strategie naar een grotere fractie in de Eerste kamer vastgesteld. Dit was een geconsolideerde versie van beide notities, inclusief de wijzigingen die zijn aangebracht door de Ledenraad.

De Ledenraad van juni 2026 heeft twee wijzigingen in deze notitie vastgesteld.
De wijzigingen hebben betrekking op de mogelijkheid om per platformlid twee kandidaat-senatoren aan te leveren. De eerste kandidaten op de eerste plaatsen van de definitieve lijst, de tweede kandidaten op de plekken daaronder.

De tweede aanpassing is het uitstellen van de deadline voor het aanleveren van de kandidaat-senatoren tot eind 2026.

Het AB geeft hierbij het vrijblijvende advies om met slechts een kandidaat-senator per partij te werken om focus te creëren in de campagne en het opsplitsen van stemmen en later stempunten te voorkomen.

Procedure selectie kandidaat senatoren

OPNL is sinds 1999 met een senator vertegenwoordigd. De procedure om te komen tot het opstellen van een lijst met kandidaat dient de partij te versterken en politieke energie te genereren.

Procedure

Het doel van de procedure is het opstellen van een geloofwaardige en kwalitatieve OPNL lijst voor de Eerste Kamer.
De selectie van de kandidaat-senatoren kent drie stadia:

a. Selectie

Ieder platformlid krijgt de mogelijkheid om per platformlid twee kandidaat-senatoren aan te leveren. De eerste kandidaten op de eerste plaatsen van de definitieve lijst, de tweede kandidaten op de plekken daaronder.

Door de kandidaat-senator ook op de lijst voor Provinciale Staten te plaatsen, heeft elk platformlid de beschikking over een eigen kandidaat senator tijdens de verkiezingen PS.

Tijdens de verkiezingscampagne draaien de kandidaten die door deze selectie gekomen zijn volledig mee en kunnen ook aangeven dat zij OPNL-kandidaat zijn.

Opgeven van kandidaat-senatoren dient voor eind 2026 bij het Partijbureau te gebeuren.

b. Begeleiding
Het DB OPNL za de kandidaten inhoudelijk begeleiden en faciliteert het komen tot inhoudelijke coherentie tussen de kandidaten

De potentiële senatoren gaan opereren als vertegenwoordiger van OPNL en dienen dan ook het vertrouwen van het OPNL-platform te hebben.

De rol van het DB OPNL in deze fase is er een van coachen.

c. Vaststelling lijstvolgorde
Na de PS-verkiezingen is bekend hoeveel stempunten de OPNL leden hebben.
De Ledenraad gaat over tot de definitieve vaststellen van de volgorde van de kandidaat-senatoren met inachtneming van verkiezingsuitslag, de verzamelde stempunten en de kwaliteiten van de individuele kandidaten.

Tijdschema kandidaatstelling eerste Kamer OPNL

2026 Q3	- De aangemelde kandidaat-senatoren worden door het DB opgeroepen om in groepje begeleid te worden. - De geselecteerde kandidaten worden voor kennisneming gepresenteerd aan de Ledenraad OPNL.
2026 Q4	- Kandidaat-senatoren krijgen campagnetraining en ondersteuning vanuit OPNL en platformleden.
2027 Q1	- Kandidaten draaien volop mee in de campagne, OPNL zorgt indien gewenst voor nationale exposure.
2027 Q2	- De Ledenraad stelt de definitieve rangorde op de Eerste Kamer lijst vast in functie van de verkiezingsuitslag

Naar een grotere fractie in de Eerste Kamer
Het doel van een politieke partij is het uitoefenen van politieke macht. OPNL is sinds 25 jaar vertegenwoordigd met een senator in de Eerste Kamer. De politieke invloed kan dus bescheiden worden genoemd. Wil men in de Eerste Kamer een beetje meetellen dan is een fractie van drie tot vijf leden gewenst. De volgende strategie is vastgesteld om dit doel te bereiken.

Uitgangspunt van de scenario's is de beschikbaarheid van de stempunten en de politieke wil van OPNLom tot een grotere fractie te komen.. Deze strategie gaat uit van de volgende aannames.

a. De veranderende politieke rol van de Senaat
b. Opties voor het versterken van OPNL
c. Hoe kan een campagne voor de eerste Kamerverkiezingen er uit zien
d. Hoe organiseert OPNL dat
e. Wat gaat dat kosten

De nationalisatie van de verkiezingen voor de Provinciale Staten
Het is sinds jaar en dag de frustratie van de provinciale partijen dat naarmate de dag van de PS-verkiezingen nadert, het debat meer en meer wordt beheerst door de nationale politiek. Met als gevolg dat sommige kiezers wanhopig zoeken naar de

premier op het provinciale stembiljet. Provinciale thema's sneeuwen onder in een nationale mediastorm, nationale kopstukken schuiven aan bij de praattafels.

Dit al lang bestaande fenomeen wordt versterkt door de veranderende rol van de Eerste Kamer. De senaat ontwikkelt zich in de richting van haar taak gesteld in art 50 van de Grondwet, samen met de Tweede Kamer het Nederlandse Volk vertegenwoordigen. De Senaat vertegenwoordigt de belangen van de burger in diens regionale setting, waar de Tweede Kamer die belangen behartigt in een ideologische setting.

Mag de Eerste Kamer in theorie alleen maar ja of nee zeggen tegen voorstellen die van de Tweede Kamer komen. In de praktijk doen ministers toezeggingen, worden er bindende verklaringen uitgesproken en novelles opgesteld, zodat we kunnen stellen dat de Senaat een volwaardig politieke rol vervult.

Waren PS-campagnes genationaliseerd, met de andere rol van de Eerste Kamer krijgt dat fenomeen ook een inhoudelijk politieke ondersteuning en worden PS-verkiezingen de facto verkiezingen voor de Eerste Kamer op provinciale grondslag.

OPNL heeft zich altijd geprofileerd als een Eerste Kamer partij. Deze trend niet volgen is eigenlijk geen optie, het zet de platformleden op achterstand in de politieke debatten en de campagnes.

De uitdaging voor OPNL is dus mee te doen aan de Eerste Kamerverkiezingen met een nationale, platformleden ondersteunende campagne die die leden versterkt en aanvult.

Een sterkere rol van de platformleden in de Senaat gecombineerd met de politieke rol van de Senaat zal van invloed zijn op de motieven naar de Tweede Kamer te gaan. Immers, op het moment dat de Senaatsfractie zo groot is dat wetgeving kan worden geblokkeerd is de noodzaak aanwezig te zijn in de Tweede Kamer anders geworden.

Scenario's voor het versterken van OPNL

a. Versterking van de bestaande platformleden.
   In dit scenario doen alle platformleden een poging om het een beetje beter te doen dan bij de vorige verkiezingen. OPNL kan dit proces ondersteunen met het oog op een gezamenlijk resultaat op nationaal niveau.

   Een voor de hand liggend scenario lijkt het dat ieder platform lid een extra zetel weet te veroveren. Als we kijken naar de verdeling van de stempunten dan zou een extra zetel voor ieder bestaand platform lid in totaal leiden tot 5.741 stempunten.

   Aangezien er voor een senator 2.265 stempunten nodig is zou een dergelijke strategie een extra senator kunnen opleveren. Het is bovendien realistisch omdat ieder lid minimaal een extra zetel zal willen veroveren of een eerste zetel binnen halen.

b. Sterker door het invullen van de witte vlekken.
Indien de ambitie zou zijn een extra zetel te verwerven dan lijken de 692 stempunten van een Zuid-Hollandse zetel onontbeerlijk. De streefwaarde van Noord-Holland is 537. In beide provincies wordt momenteel hard gewerkt aan de campagne.

Ter vergelijking; de stemwaarde in Noord-Brabant is 478. Dat is de hoogste van alle platformleden.

De nieuwe stemwaarden worden op 1 januari 2027 vastgesteld, op basis van het actuele inwonersaantal per provincie.